

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ PROFESINĖS ETIKOS TARYBOS
SPRENDIMAS NR. 2023/6**

2023-09-08, Vilnius

Lietuvos architektų rūmų (toliau – Rūmai) Profesinės etikos taryba (toliau – PET) išnagrinėjo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Pareiškėja) pateiktą raštu informaciją dėl architektų Kristinos Oseckytės (toliau – Atsakovė) ir Aurimo Valevičiaus (toliau – Architektas) galimų etikos pažeidimų.

Informacija išnagrinėta ir sprendimas priimtas 2023-09-08 vykusio PET posėdžio metu. Nagrinėjant informaciją ir priimant sprendimą dalyvavo visi PET nariai Darius Juškevičius (pirmininkas), Dainius Čepurna (pirmininko pavaduotojas), Donatas Laucius, Lina Panavaitė, Irena Zonytė, Renata Laivyte, Zita Bacevičienė, Linas Tuleikis, Aleksandras Gvildys. PET sekretoriaus funkcijas posėdyje atliko Justas Laurinčiukas. PET posėdyje paaiškinimus žodžiu teikė Pareiškėjos atstovė J.J., Atsakovai.

I. Pareiškėjos rašytinės informacijos esmė

PET gavo Pareiškėjos pranešimą dėl Atsakovės ir Architekto profesinės etikos. Pranešime buvo nurodyta, kad: Vilniaus miesto savivaldybės svetainėje 2022-09-26 buvo paviėšinti Dvibučio gyvenamojo namo Šeškinės Sodų g. 41 statybos projekto projektiniai pasiūlymai (toliau – PP) <https://vilnius.lt/lt/numatomo-statinu-projektavimo-viesumas/dvibucio-gyvenamojo-namo-seskinės-sodų-g-41-vilniuje-statybos-projekto-projektiniu-pasiulymu-pristatymas-2/>, kuriuos parengė projektų vadovė Kristina Oseckytė (architekto kvalifikacijos atestatas A1542) ir architektas Aurimas Valevičius. Informuoti visuomenę apie parengtus pasiūlymus buvo privaloma, kadangi vadovaujantis STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (toliau – Reglamentas) 4 priedu, statinys pateko į visuomenei svarbių statinių sąrašą, gyvenamosios paskirties (dviejų butų) pastato bendras plotas buvo numatomas didesnis kaip 300 kv. m. Vadovaujantis Reglamento VIII skyriumi, 67 p., savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, gavęs prašymą pritarti projektiniams pasiūlymams, pritaria arba motyvuotai nepritaria projektiniams pasiūlymams. Savivaldybės administracijoje Miesto planavimo ir architektūros skyriuje buvo gauti ir nagrinėti du prašymai (2022-10-20 ir 2022-11-17) pritarti projektiniams pasiūlymams. Prašymai buvo atmesti, vyriausiojo architekto pritarimas projektinių pasiūlymų sprendiniams nebuvo suteiktas, informacinėje sistemoje „Infostatyboje“ ir miesto vyr. architekto raštu Reg. Nr. A51-178631/22(3.3.2.26E-MPA) 2022-11-27 projektuotojams pateiktos motyvuotos pastabos, tarp kurių pastabos architektūros kokybei: „Pažymime, kad projektinių pasiūlymų sprendiniai turi atitikti LR Architektūros įstatymo 11 straipsnyje nustatytus architektūros kokybės kriterijus, tarp kurių – urbanistinis integralumas, statybos ir kuriamos aplinkos kokybė. Vertinant projektinių pasiūlymų trimatį modelį geoportalo „Vilniaus 3D planas“ aplinkoje matyti, kad projektuojamas pastatas viršija esamo aplinkinio užstatymo aukštį, mastelį. Taip pat, vertinant vizualiai pastatas suvokiamas kaip 3 aukštų su mansarda, kai aplinkoje vyrauja 1-2 aukštų užstatymas. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis minėtomis Architektūros įstatymo 11 straipsnio nuostatomis ir projektinių pasiūlymų rengimo

užduoties reikalavimu (Reg. Nr. A659-338/22(3.3.2.26E-MPA)), jog pastatas savo tūriu, fasado kompozicija privalo derėti prie urbanistinio konteksto, pakartotinai prašome atsižvelgti ir reaguoti į santykį su aplinkiniu užstatymu ir esamu kraštovaizdžiu, t.y. mažinti pastato aukštingumą atsižvelgiant į aplinkoje vyraujantį užstatymo aukštį.“ Papildomai pastebėtina, kad PP susilaukė ir suinteresuotos visuomenės dėmesio ir pastabų projektiniams pasiūlymams, kurios taip pat susijusios su pastato aukštingumu, kontekstu, santykiu su aplinka ir t. t. Be to, 2023-05-22 raštu reg. Nr. A51-88307/23(3.3.2.26E-MPA) pastaba, jog *pastatas savo tūriu ir aukštingumu turi derėti prie konteksto – aplinkinio užstatymo ir esamo kraštovaizdžio* buvo teikta ir kitiems projektuotojui K. Oseckytės ir A. Valevičius gretimame sklype Šeškinės Sodų g. 41A rengtiems projektiniams pasiūlymams <https://vilnius.lt/lt/numatomo-statiniu-projektavimo-viesumas/dvibučio-gyvenamojo-namo-seskinės-sodų-g-41a-vilniuje-statybos-projekto-projektiniu-pasiulymu-pristatymas/>. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Statybos reglamentavimo skyriuje buvo gauti prašymai (pirmas prašymas pateiktas 2023-03-23) išduoti statybą leidžiantį dokumentą Dvibučio gyvenamojo namo Šeškinės Sodų g. 41 statybos projektui, kurį parengė anksčiau minėti projektuotojai, t. y. projektų vadovė Kristinos Oseckytė ir architektas Aurimas Valevičius. Vertinant Techninio projekto sprendinius pastebėta, kad buvo sumažintas statinio bendras plotas, nuo PP buvusio 333,33 kv. m. iki 292,49 kv. m. (esminis ploto pokytis numatomas rūšio aukšte: PP rūšio plotas – 79,62 kv. m., TP rūšio plotas – 47,18 kv. m.; antžeminio pastato aukšto plotas žymiai nekinta: PP antžeminis plotas - 247,87 kv. m.; TP antžeminis – 245,32 kv. m.), tokiu atveju visuomenės informavimas ir vyriausiojo architekto pritarimas projektiniams pasiūlymams formaliai nebėra privalomi, tačiau svarbu atkreipti dėmesį, kad pastato architektūrinė raiška, tūrinis sprendimas, išorės matmenys, santykis su aplinka, dėl kurių ir buvo netvirtinti aukščiau minėti projektiniai pasiūlymai, techniniame projekte nepakito. Apibendrinant, kas buvo išdėstyta, projektuotojams buvo žinomas vyr. architekto vertinimas bei pastabos projektui, tačiau projektas statybą leidžiančio dokumento išdavimui vis tik buvo pateiktas, formaliai sumažinus plotą ir taip išvengiant privalomų viešo svarstymo procedūrų bei derinimo su vyriausioju architektu, tačiau išlaikant tūrinį sprendimą, architektūrinę raišką, buvusią projektiniuose pasiūlymuose. Atsižvelgiant į situaciją prašome Profesinės etikos komisijos įvertinti ar projekto rengėjai projekto vadovė Kristina Oseckytė ir architektas Aurimas Valevičius nepažeidė Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso 2 principo „Įsipareigojimai visuomenės labui“ 2.4 dalies, kurioje nurodoma, jog nė vienas architektūros paslaugų teikėjas, šiuo atveju architektas, nerengia jokie raštiško ar kitokio pobūdžio dokumento, neremia jo rengimo ir nesutinka su juo, jei dokumentas prieštarauja turimai informacijai ar profesionaliai nuomonei. Šiuo atveju, Pareiškėjos nuomone, projekto rengėjai Kristina Oseckytė ir Aurimas Valevičius jau derinant projektinius pasiūlymus turėjo informaciją bei miesto vyr. architekto pastabas projektui, turėjo informaciją ir raštu išsakytą administracijos poziciją, jog *pastatas savo tūriu, fasado kompozicija privalo derėti prie urbanistinio konteksto, pakartotinai prašome atsižvelgti ir reaguoti į santykį su aplinkiniu užstatymu ir esamu kraštovaizdžiu, t. y. mažinti pastato aukštingumą atsižvelgiant į aplinkoje vyraujantį užstatymo aukštį*, tačiau prašymai išduoti statybą leidžiantį dokumentą buvo teikiami ir taip galimai buvo pažeistos minėtos kodekso nuostatos.

II. Pareiškėjos žodinių paaiškinimų esmė

Pareiškėjos atstovė paantrino, kas buvo išdėstyta pirminiame pranešime, papildomai nupasakojo, kad vertinant techninio projekto sprendinius pastebėta, kad buvo sumažintas statinio bendras plotas, tokiu atveju išvengiant visuomenės informavimo ir vyriausiojo architekto pritarimo projektiniams pasiūlymams, tačiau Pareiškėjos nuomone tokiu būdu pastato architektūrinė raiška, tūrinis sprendimas, išorės matmenys, santykis su aplinka, dėl kurių ir buvo netvirtinti aukščiau minėti projektiniai pasiūlymai, techniniame projekte nepakito. Todėl kadangi projektuotojams buvo žinomas vyr. architekto pirminis vertinimas bei pastabos projektui, tačiau projektas statybą leidžiančio dokumento išdavimui vis tik buvo pateiktas, formaliai sumažinus plotą ir taip išvengiant privalomų viešo svarstymo procedūrų bei derinimo su vyriausiuoju architektu, Pareiškėja mano, kad projekto vadovė Kristina Oseckytė ir architektas Aurimas Valevičius tokiu būdu pažeidė Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso 2 principo „Įsipareigojimai visuomenės labui“ 2.4 p. nurodytą taikymo atvejį.

III. Atsakovės ir Architekto rašytinių paaiškinimų esmė

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Statybos reglamentavimo skyriaus kaltinime nurodoma, kad architektas Aurimas Valevičius ir projekto vadovė Kristina Oseckytė pateikė Savivaldybei tvirtinti techninį projektą, kuomet tokio pat projekto projektiniai pasiūlymai buvo atmesti projekto viešinimo procedūros metu. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Statybos reglamentavimo skyriaus kaltinime nurodoma, kad citata: „...visuomenės informavimas ir vyriausiojo architekto pritarimas projektiniams pasiūlymams formaliai nebėra privalomi..“. Žodį formaliai tikėtų keisti žodžiu „teisiškai“. Kitaip tariant – techninio projekto tvirtinimui pateiktas panašus, bet kitoks projektas nei buvo projektiniai pasiūlymai, kuriems buvo nepritarta. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Statybos reglamentavimo skyriaus kaltinime nurodoma, citata: „Vadovaujantis Reglamento VIII skyriumi, 67 p., savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas gavęs prašymą pritarti projektiniams pasiūlymams pritaria arba motyvuotai nepritaria projektiniams pasiūlymams.“ Deja, savivaldybės administracija nepateikė jokio motyvuoto argumento nepritari projektiniams pasiūlymams. Techninis projektas ir projektiniai pasiūlymai atmesti nenurodant jokio konkretaus parametro, kuris būtų pažeistas. Nepritarimo formuluotė yra viso labo tik citata iš LR Architektūros įstatymo 11-o straipsnio, minint architektūrinį integralumą ir aplinkos kokybę. Vertinimas architektūrinio integralumo požiūriu atliktas viso labo tik – citata iš vertinimo: „Vertinant projektinių pasiūlymų trimatį modelį geoportalo „Vilniaus 3D planas“ aplinkoje matyti, kad projektuojamas pastatas viršija esamo aplinkinio užstatymo aukštį, mastelį. Taip pat, vertinant vizualiai pastatas suvokiamas kaip 3 aukštų su mansarda, kai aplinkoje vyrauja 1-2 aukštų užstatymas“. Vertinimo išvada nepagrįsta jokia architektūrine profesionalia analize, kaip kad gretimos aplinkos teritorijos nustatymu, gatvės išklotine su aukščių nustatymu, gretimos aplinkos esamų namų palyginimu, reljefo įtaka pastato aukščiui, t.t. Vertinimas atliktas tik peržiūrėjus vaizdą internetinėje platformoje Vilnius 3D. Pažymime ir tai, kad vertinimo metu šis Vilnius 3D portalas demonstravo maždaug penkių metų senumo informaciją. Per laikotarpį, iki minimo projekto rengimo, aplinka, kurioje būtų galima vertinti architektūrinį integralumą, gerokai pakito – pastatyta eilė naujų namų, kurie ženkliai pakeitė

nagrinėjamą teritoriją. Projekto nepritario išvadoje, savivaldybės administracija nurodo, citata: „...jog pastatas savo tūriu, fasado kompozicija privalo derėti prie urbanistinio konteksto, pakartotinai prašome atsižvelgti ir reaguoti į santykį su aplinkiniu užstatymu ir esamu kraštovaizdžiu, t. y. mažinti pastato aukštingumą atsižvelgiant į aplinkoje vyraujantį užstatymo aukštį.“ Tokia formuluotė tėra viso labo tik citata iš LR Architektūros įstatymo nenurodanti jokio konkretaus pažeidimo ar neatitikimo net ir estetiškiems kriterijams. Tėra vienas nurodymas „mažinti pastato aukštingumą“. Tačiau net nenurodyta kiek jį mažinti (kokio aukščio neviršyti), nenurodyta kiek tai neatitinka kokiam nors techniniam ar estetiniam parametru. Sutinkame, kad vyrauja 2 aukštų užstatymas, bet tai nereiškia, kad negali būti aukštesnio pastato už greta esantį, juo labiau, kad jau yra aukštesnių. O pastačius dar kelis – vyraujantis užstatymas taps kaip tik aukštesniu. Toks vertinimas atitinka gyventojų nenorą, kad kaimynas statytųsi aukštesnį namą, nei jo esantis. Bet toks vertinimas nėra profesionalus ir tikrai netinkantis savivaldybės administracijai, vertinant projektus. tuo labiau, kad net elementariai vizualiai vertinant nagrinėjamą aplinką, dėl pastato atitikimo aukščiui ir masteliui, turėtų būti įvertintas ir toks aplinkinio užstatymo charakterį formuojantis pastatas, - pvz. (nuotraukos iš 3D Vilnius). Tačiau, projekto vertinimo metu, šio pastato vaizdas, kaip ir daugelio kitų, dar nebuvo įkeltas į geoportalą 3D Vilnius. Projekto vertinime, savivaldybės administracija nurodo, citata: " vertinant vizualiai pastatas suvokiamas kaip 3 aukštų su mansarda. Tai netiesa. Fasade aiškiai matomi du aukštai, mansarda ir įėjimas cokolinėje dalyje. Projektinių pasiūlymų nepritario išvadoje ir dokumento pavadinime, ir tekste minimas Šeškinės Sodų 41a adresas vietoje nagrinėjamo projekto adresu Šeškinės Sodų 41. Verta atkreipti dėmesį į tai, kad net pastabos suformuluotos tiesiog kopijuojant iš Šeškinės Sodų 41a projektinių pasiūlymų vertinimo. Taip, Šeškinės Sodų 41a projektiniuose pasiūlymuose iš vieno šoninio, iš gatvės nematomo fasado, pastatas gali būti suvokiamas kaip trijų aukštų, bet ignoruojama tai, kad iš priešingo fasado pastatas vizualiai suvokiamas tik kaip vieno aukšto su mansarda. Tai įprasta situacija, kai pastatas projektuojamas aktyviame reljefe. Tokioje situacijoje viename fasade pastatas visada atrodys aukštesnis nei kitame. Nebent būtų norima išlyginti reljefą. Tačiau šioje situacijoje tai būtų estetiškai ir funkciškai netikslinga, o ir būtų pažeistas projektavimo užduoties nurodymas: „Saugoti, neužgožti, neardyti ir architektūrinėmis priemonėmis pabrėžiamas susiformavusį kraštovaizdį – reljefą,...“ Jei projektą vertinant būtų atidžiau nagrinėjamas net ir pasenęs 3D Vilnius geoportalas, tai būtų pastabėta, kad visai greta, vieno fasado vertinimu, trijų aukštų pastatai jau yra pastatyti. Nesutinkame dėl kaltinimo pažeidus Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso 2 principo 2.4 taikymo atvejį dėl šių, aukščiau detalizuotų priežasčių: 1. Projektiniai pasiūlymai pastatų Šeškinės Sodų 41 ir 41a atmeti detalai nemotyvuotai, cituojant projektavimo užduoties ar teisės aktų reikalavimus, tačiau nenurodžius motyvuotų neatitikimų tiems reikalavimams. Tokią nuomonę negalima laikyti profesionalia ar teikiančia informaciją. 2. Projektavimo užduotyje, punkte 3.1 apie architektūrinės išraiškos priemones nurodyta, kad pastato aukštis apribojamas galiojančiu detaliuoju planu „...aukštis - 1-2 aukštai; teritorijos sklypų statinių aukščio riba – du aukštai su mansarda bei 11 m iki kraigo.“. Papildomai, punktuose 2.4 ir 2.5 pastato aukštis taip pat nurodytas – vadovautis galiojančiu detaliuoju planu. Pagal šiuos nurodymus ir buvo suprojektuota. Detaliajame plane nurodomi aukščio apribojimai yra ribiniai, o savivaldybė turėjo teisę, teikdama projektavimo užduotį, nurodyti sumažintus apribojimus. Bet tai nebuvo padaryta. 3. Projektiniai pasiūlymai ir techninis projektas atitiko visiems techniniams reglamentams nurodytiems detaliajame plane, projektavimo užduotyje, statybos techniniuose reglamentuose ir kituose teisės aktuose. 4. Techninis

projektas pateiktas derinimui nepažeidžiant procedūros. 5. Savivaldybės administracijos išvadoje dėl projektinių pasiūlymų, nurodyta mažinti pastato aukštingumą. Pateiktas derinimui techninis projektas ir yra mažesnio aukščio nei projektiniuose pasiūlymuose.

IV. Atsakovės ir Architekto žodinių paaiškinimų esmė

Architektas nurodė, kad absoliutinė (maksimali) altitudė atliekant projektavimą nebuvo pažeista, nes Pareiškėjos rengtoje projektavimo užduotyje šis kriterijus net nebuvo įtrauktas, konkretus skaičius nebuvo įrašytas, tačiau buvo pateikta nuoroda į detalų planą. Jo nuomone, Pareiškėjos nurodytos pastabos yra abstrakčios, deklaratyvos, nepagrįstos konkrečiais kriterijais. Architektas nurodė, kad projektas rengtas pagal 2003 m. tvirtintą detalų planą, todėl pvz., Pareiškėjos nurodyta pastaba, kad į pastato aukštų skaičių įskaitomi cokoliniai, mansardiniai aukštai bei antstatai, antresolės yra nepagrįsta, kadangi pastato projektui galioja anksčiau galiojęs teisinis reguliavimas, pagal kurį tokio reikalavimo nebuvo įtraukta. Anot Architekto Pareiškėjos atmetimo į jo prašymą motyvai yra neišsamūs, netinkamai argumentuoti, neatsižvelgiant ir tinkamai neįvertinant retrospektyviai galiojusio ir faktiškai taikytino teisinio reguliavimo. Architektas kelia abejones dėl portalo „3D Vilnius“ tinkamo atvaizdavimo, nes šiuo metu dėl nežinomų priežasčių yra išjungtos tam tikros funkcijos, teikė pavyzdžius, kai 170 m atstumu nuo nagrinėjamo statinio buvo visgi pritarta panašios architektūros kitiems pastatams, kurie yra panašaus aukščio ir dizaino, taip pat rodė kitus vizualiai panašiai atrodančius pastatus toje pačioje teritorijoje, kas Architekto nuomone paneigia tariamą jo rengto projekto urbanistinio integralumo kriterijaus neatitikimą. Akcentavo, kad teiktos pastabos turėtų būti vertinamos kritiškai, nes nebuvo vertintas reljefas, kurio kontekste Architekto projektuoto statinio aukštingumas neišskiria iš greta esančių. Architektas mano, kad teikti Pareiškėjos nepritarimo motyvai yra subjektyvūs, spekuliatyvūs, neišsamūs, neparemti objektyvia tikrove ir neįvertinant visų reikalingų aplinkybių, mano, kad buvo galimai įtakoti toje teritorijoje gyvenančių atskirų asmenų privačiais neteisėtais interesais. Architektas nurodo, kad aukštingumo mažinimo sąvokos, kurią pateikė pastabose Pareiškėja net nėra, o urbanistinio integralumo kriterijaus jis mano, kad taip pat nepažeidė, nes nagrinėjant Etikos kodekso 2 principo 2.4 taikymo atvejį lingvistiškai Architekto rengtas statinio projektas, kaip dokumentas, negali prieštarauti turimai profesionaliai nuomonei, tačiau pačios Pareiškėjos nesutikimo motyvų turinys dėl visų nurodytų priežasčių, Architekto nuomone, nėra profesionalus, projekto atlikti pakeitimai atitinka teisinio reguliavimo raidę, taigi formaliai atitiko visus reikalavimus, vadinasi, statinio projektas yra objektyvus ir neprieštaraujantis teisės aktų reikalavimams.

V. Aktualios profesinės etikos nuostatos

Nagrinėjama, ar buvo pažeistas Etikos kodekso 2 principo („*Isipareigojimai visuomenės labui*“) 2.4. taikymo atvejis: „*Nė vienas architektūros paslaugų teikėjas nerengia jokio raštinio ar kitokio pobūdžio dokumento, neremia jo rengimo ir nesutinka su juo, jei dokumentas prieštarauja turimai informacijai ar profesionaliai nuomonei, arba jei žinoma, kad toks dokumentas yra klaidinantis ar neobjektyvus kity atžvilgiu, ar kaip nors kitaip diskredituojantis profesiją, klientą ar vartotoją.*“

VI. PET sprendimui reikšmingos aplinkybės

PET išnagrinėjo Pareiškėjos informaciją pateiktą raštu, susipažino su Atsakovės ir Architekto rašytiniais paaiškinimais, išklausė Pareiškėjos ir Atsakovės bei Architekto žodinius paaiškinimus ir priimdama sprendimą rėmėsi šiomis aplinkybėmis:

- a) Nėra duomenų, kad Atsakovė ir Architektas pažeidė aktualų teisinį reglamentavimą;
- b) Atsakovė ir Architektas vykdydami savo veiklą pakartotinai oficialiai kreipėsi į Pareiškėją, pasinaudodami teisiškai leidžiamomis priemonėmis;
- c) Pareiškėjos pateiktų pastabų Atsakovei ir Architektui turinys kelia abejonių dėl jų išsamumo bei profesionalumo.

VII. PET sprendimo argumentai

PET daugumos nuomone Pareiškėja dėl nežinomų priežasčių savo nesutikimo motyvuose išsamiai neatskleidė urbanistinio integralumo kriterijaus prieštaravimo specifinio turinio, todėl įvertinus Architekto ir Atsakovės argumentus, vertina, kad pastarieji pasinaudojo esamu teisiniu reguliavimu bei formaliai įgyvendinami ir atsižvelgdami į Pareiškėjos teiktas pastabas, tęsdami savo veiklą, profesinės etikos nepažeidė. PET dauguma narių sutinka, kad susidariusios situacijos kontekstas savo esme nesudaro galimo etikos pažeidimo, o yra nulemtas abiejų šalių subjektyvių ir valinių veiksmų viena kitos atžvilgiu, raštiškai įgyvendinant siekiamos procedūros etapus. PET pastebi, jog hipotetiniu atveju Architektui parengus tokį pastato projektą iš pat pradžių, koks buvo parengtas vėliau (jį „perprojektavus“, atsižvelgiant į Pareiškėjos pastabas), formaliai sumažinus pastato plotą ir tokiu būdu netaikant viešo svarstymo procedūrų bei tolesnio derinimo su vyriausiuoju architektu, ginčas ir klausimas dėl galimos profesinės etikos pažeidimo net nebūtų kilęs. PET dauguma narių šiuo atveju kvalifikuoja, kad nenustatė, jog Architektas ar Atsakovė būtų teikę suklastotą ar neteisingą informaciją Pareiškėjai ir todėl neįžvelgė, kad jų rengtas pastato projektas būtų prieštaringas, klaidinantis ar neobjektyvus kitų atžvilgiu, ar kaip nors kitaip diskredituojantis profesiją, klientą ar vartotoją. Taip pat PET dauguma narių vertina, kad susipažinus su Pareiškėjos pateikta rašytine informacija kvestionuotina, ar nurodyti jos nesutikimo motyvai Architektui gali būti vertinami kaip profesionali nuomonė, nesant joje aukščiau nurodytų elementų. Todėl apibendrintai PET nurodo, kad nagrinėtas Architekto ir Atsakovės elgesys, pakeičiant pastato projektą, tačiau nepažeidžiant procedūrinių reikalavimų, formaliai sumažinus plotą ir taip netaikant viešo svarstymo procedūrų bei derinimo su vyriausiuoju architektu, šiuo konkrečiu atveju pats savaime negali būti vertinamas kaip prieštaringo dokumento parengimas dėl visų nurodytų priežasčių. PET tuo pačiu pasisako, kad pagal turimą informaciją Architektas ir Atsakovė, dėl savo teiktų prašymų pritarti projektiniams pasiūlymams ir gavę Pareiškėjos atmetimus, o vėliau pakartotinai tęsdami procedūrą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, pakeitę pastato projektą, nepažeidė galiojančių teisės aktų nuostatų. Taip pat PET negavo informacijos, kad Architekto ir Atsakovės parengtų projektų sprendiniai pažeistų teritorijų planavimo dokumentų, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, ar patį detalų planą. Atitinkamai Architekto ir Atsakovės prašymo galimas teikimas skirtingiems savivaldybės administracijos skyriams, ar jų teikimas kelis kartus neįrodo jų kaltės. Todėl PET nenustatė, jog Architektas ir Atsakovė piktnaudžiautų turimomis teisėmis ar jomis naudojosi nesąžiningai.

Nutarta:

- Etikos kodekso 2 principo („*Isipareigojimai visuomenės labui*“) 2.4 taikymo atvejis („*Nė vienas architektūros paslaugų teikėjas nerengia jokio raštinio ar kitokio pobūdžio dokumento, neremia jo rengimo ir nesutinka su juo, jei dokumentas prieštarauja turimai informacijai ar profesionaliai nuomonei, arba jei žinoma, kad toks dokumentas yra klaidinantis ar neobjektyvus kitų atžvilgiu, ar kaip nors kitaip diskredituojantis profesiją, klientą ar vartotoją.*“) **Nepažeidė.**

Rekomendacija: PET mano, kad suinteresuotų architektų pakartotiniai oficialūs pasikreipimai į atsakingas institucijas, pasinaudojant teisiškai leidžiamomis priemonėmis, vykdant savo veiklą ir teikiant prašymus dėl pritarimo projektiniams pasiūlymams ar statybą leidžiančio dokumento išdavimo, kuriems anksčiau nebuvo pritarta, tačiau jų manymu atliepiant į anksčiau pateiktus nesutikimo motyvus, savaime negali būti vertinami kaip piktnaudžiavimas teise ar sudaryti profesinės etikos pažeidimo sudėtį.

PET pirmininkas _____ Darius Juškevičius

Posėdžio sekretoriaus funkcijas atliekantis _____ Justas Laurinčiukas